

२८७२
१८७२

शाहजहाँ और शाहपरी.

(मिक शाहजहाँ मक्का जोहमतगाई के जंगल में पुराने सेहरे आयाई और
शीकार के ना हेंअनेसे अक्सेस करता और गाता है.)

आप १ ला. परदा १ ला. जंगल.

लावणी. पोलकी राह.

धर आगे हाथ लगाओ रात रही थोड़ी—ओ राह.

शाहजहाँ—धर जंगल में शीकार मुज्जा नजर नही आता,

आह अक्सेस धर आधशे दील हू धरता;

भीतमतमार—कीजें शेहजहाँ धनना अक्सेस काहेका तुं आता,

दुख वो आमी बरता हुवा हरन जो अक आता;

शाहजहाँ दोषे—हांहां हांहां दोषा दोषा वा हू आता,

भारो भारो तीर लगाओ नही तो है जाता.

(भारना तीरका और शीकारका गाओन होना और आगका

और परीका धज्जुन होना और परीको दोषे के शाहजहाँने

गश आके गिरलना और परीने डड लना.)

परदा २ ला. रस्ता.

जंगल. जंगोटीकी राह.

किसका दरदे गम ललीम इसे पेहार क्या करना—(ओ राह.)

शाहजहाँ—जो गुनरासोनहा दीलपर प्रीर डसकी याद ज्या करना,

गया मतलब नीकल हाथोसे आप दूरीयाद ज्या करना;

જી

૨

નીશા આંખોસે હોતા હૈ હરન જખસે જવાની,
છલાવા ખન ગયા વો જન અખ એ ઉસ્તર કયા કરના;
કીયા રંજુર દીલ અપના શીરાકે યારને યારો,
ગયા જખ શાદ એ દીલ ગેરસે દીલ શાદ કયા કરના;
ચુખાયા નશતર ગંમ કીમને હૈ મેરી રંગો જાંમે,
મરજ મેરેકી અખ તદખીર અએ ફરસાદ કયા કરના;
હુવા જખ દુર આંખોસે મેરા આરામ જાં યારો,
શીર અખ ગેરોસે એ યારો તલખ હમદાદ કયા કરના.

૨૫૨

પરદા ૩ રા. દરખાર.

ગજલ. (જંગલો દરરા.)

રામસગરો—તું અજખ શાહે ઉલા હૈ મેરા જી જનતા હૈ,
સાયાએ ફજલે ખુદા હૈ મેરા જી જનતા હૈ;
કરદે બે માલકો યક આનમે તું માલામાલ,
કયા અજખ અહસે મખી હૈ મેરા જી જનતા હૈ;
તું વોહ શાહે શુજઆને જહાંમે ચકતા
જો તેરી ફાંજે લીવાહૈ મેરા જી જનતા હૈ,
યાદ શાહાંને ઉલુલ અજમકી કરતી હૈ જહાં,
તું મેરે દીલમે બસાહૈ મેરા જી જનતા હૈ,
તેગ અખરકે હસારેસે હૈ દુશમન મકતુલ;
કયા તેરી તેગે જફાહૈ મેરા જી જનતા હૈ,
કસરે આલાહૈ તેરા બહરે જહાં માયદને ફેજ;
મખજને શાહે ગદાહૈ મેરા જી જનતા હૈ.

આદીલો ફાજીલો ફયાજ જહાં બખ્ષો અકીલ;
જો કહું તુજકો બળતું મેરા જી જાનતાહું.

મુજે બાદ કંઈ એકસાલકે ચારો કલ જોં નજર આગમે.—એ રાહ.

શાહુજાદા—ચલા હૈફ વકત સખાબકા મેરી ઉમર યુંહી બઝર હુઈ,
મુઝે લુતફ એશ જવાનીસે અએ ફલક જરા નખખર હુઈ;
રખા મીરસે સરવે ચમનહરા નતો ફુલા યુલ નતો ફલલગા,
મુઝે કયા જવાનીસે ફાએદા તેરી આસમાં યે નજર હુઈ;
મુજે રોજ રોજે અલમ હુવા હુઈ રાત દીલપે શીતમ ફુવા.
યે યુઆર માનેમે જમ હુવા મેરી શામ ગમ ન સહર હુઈ,
નયે ચીહકીજો લગી ઝડી મેરે એશકી નખધી લડી;
કમુ રાતદીન ન કીશી ઘડી મેરી આહ ચસમ ન તર હુઈ,
યહી થા કે કોનો મકાનમે થા લીખા જમીનો જમાનમે;
રહું હોકે તનહા જહાનમે યહી એબશીહીન રાર હુઈ.

રાગ પીલુ.

તામેકા પધસા જરીકા રૂમાલ; કે દેવે દોલાવે અલાહીકા લાલ.

બાહરાહ—એ ફરજન્દ હું કેસા યે તેરાં હાલ;
કે કીસ લીએ કરતાહું યું જી મલાલ,
પીદર મેં હું તેરા તું ફરજન્દ હું;
મેરા નુરદીદા જીગર બન્દ હું,
ન રખ હાલપોશીદા દીલમે જરી;
કે કેહુ દે મેરેકો સખી હમ ઘડી,
આ બાહશિ હતના તું આરજુરદા હું;
યે દીલ કીયું તેરા યું પરાગંદાહું,

ખેદાદ મુજે યાદજે વહલાહી તુમારો—એ રાહ.

શાહુખાહા—હયા અન જન્મનીપેહે અધ્યામ હમારા;
 શાદી જો હો તો નેકહો અન્નમ હમારા,
 મનસુખ કરો હમકો કીમી રશક ચમનસે;
 મુખ કોઈ ગલેહાર હો ગુલશામ હમારા,
 શાદીસે કરો શાદ પદર મુજકો ધસિદમ;
 ખસ નામ તુમારા હોતો હો કામ હમારા,
 શાદીસે હોં મુખ માદ અભી ખીયાહ રચા દો;
 એ કીખલા અગર ચાહતેહો આરામ હમારા,
 જો કીસેહો મશહુર જહાં નામ હરએક જોઅ,
 હોતાહે અભી તુસ્ત લખે ખામ તુમારા;
 ખુદા રાખજી રખો શાદ કામ—એ રાહ (જેમેવંતી)

બાદશાહ—યે માહુમ હુવા હાલ તેરા મુજે,
 કે ખસ ચાહીએ આજ જોર તુજે;
 બહોત ખુબ અબ દરદ ગમ ન ખા,
 મેં તદખીર કરતાહું એ દીલ લગા;
 સુન યે હુકમ મેરા જરા તુ વજીર,
 જા મુલક પુરખકો રોશન જમીર;
 વહાંકે શહીનશાહસે કરયે પયામ,
 અન્વલ જાકે ખોલ ગસકો મેરા સલામ;
 શીર બાદ ઉસસે દુખતરકી દરખાસ્ત કર,
 અગર વો કબુલે તો બહેતર મગર;
 નહીતો યે કહેના કે એ બાદશાહ,
 વું કર તેમી તૈયાર ફાજો સીપાહ;

અગર મરડુમીકી હે કુછ તુજમે છુ,
 તો હો જ મુકાખીલ જરા રખર;
 નહીતો ચે લડકીકી નીરખત તું કર,
 ઇસાતોર કહેના વહા જાએ કર;
 અગર વો કબુલે ચે પેગામકો,
 તુ આ જલદ કર ચેહી અનજામકો.

છોડદે ડરકી બાત મોયાં—ચે રાહ. (સ્વારી દેશ)

વજર—બેહેતર જાતાહું મેં સાહેબ બેહેતર જાતાહું,
 પેગામ આપકા જાકે ઉસકો અભી સુનાતા હું,
 જો જો મુજસે તુમ ચે બોલે ઉસકો જા બોલું;
 હાલ ચે અપને દીલકા સારા હરએક જા બોલું.—બહેતર.

પરદા ૪ થા. રસ્તા.

(રાગ દેશ).

કથા કુસ્ન ઇસપરીકો પુદાને અજબ દીઆ—ચે રાહ

વજર—પુરખકી તરફ મેરેકો ખસ જાના આજ હે,
 વહાંકે શાહકી બેટીકો લે આના આજ હે;
 અવલ તો જા સુનાઈ ચે પેગામ શાહકા,
 ગર ઉસને જો કબુલાતો શીર આના આજ હે;
 ગરવો નહી કબુલે તો શીર ઉસકે સંગ આજ,
 જંગો જ દાલ કરકે ફતેહ પાના આજ હે;

પરદા પ વા. જંગલ.

(એક સેહરા દરબીકમે આહાર પરીયાં શાહપરી
ગુલનારકી ધનતોજરામે ગા રહી છે.)

ગજલ ભેરવી.

બહાર આઇ છે બરે બાદ એ ગુલગુસે—(એ રાહ.)

પરીયાં—હમારા કદ અગર એ રસકે સરવે જો એ બારી છે,
તેરે આનેસે પીયારી આમદે ફૂલે બહારી છે;
હરએક ગુનઆ દહનદીલ તંગહે જીમકે નજરેમે,
ગુલે રૂખમારીસે તેરે પરી ક્યા આબદારી છે;
હરએક નોકે મળહસે બસદીલે ઉશ્શાક ધાયલ છે,
તેરી તીરછી નીધાહ બરછીહે કાલીલ ક્યા કટારી છે;
ગુલે રૂખશારસે તેરે ગુલે ખુરશીદ છે સરમીદા,
મીઆ કાકુલ અજબ ખીજલત દહે મુશકેત તારી છે;
તેરી સુરતપે સૌદા જીબો ધન્માં કયું ન હો પીયારી,
તું છે વો શાહપરી પરીચોકો તેરી ધનતેજરી છે.

(આશમસે અબરકા શોર હોતા છે એર બીજલો અમ-
કતી છે તે પરીયાં બોલુ આવો છે એર ગાતી છે.)

અંગરેજ રાહ જંગલી—કાલિંગકાકો.

પરીયાં—યે ક્યા કહર છે દેખો જલદ આસમાનપર,
છાઇ ઘટા છે અબ્બકી યક પલમે આનકર;
બાઇસ ધસકા ક્યા છે હમસે બોલો કોઇ અબર,
જો એ ખીજલી અમક રહી છે આસમાં ઉપર;

શાબદ યા પે હોતી હોગી શાહપરી અજહર,

ઉસકે બાઇસ હો રહા હે શોર ઐર સર.

(અગ્રમેંસે નમુદા શોના પરીકા ઐર ચારો પરીયાને ઊસકો તાજમ ઐર તકરીમ કરના ઐર આમદ માના.)

ભેન્વી કેરખા.

કોરમતકા તેરે તારા અમકા—(એ રાહ.)

પરીયાં—આના તુમારા હેવે મુબારક ચે તુમ આવો હમારે મેહરખાન,
ભલારે ચે તુમ આવો હમારે મેહરખાન બખતકા તેરે,
આનેસે તેરે હમ હુવે શાદ મોરી શાહપરી દીલખાન.

પરીયાંકાકે લાએક તું હે કરીમ.—(એ રાહ.) મસતવી માલકોરા.

શાહપરી—મેં યુનનાર હું નામ શાહપરી,
સભી પરીયાંમે હૈ મરી સરવરી;
ફલકપર થહીં ચાંદ સુરજ હે દો,
મુઝે દેખ હોતે સરમ શાહ પો.;
ઐર હુરોમલક જીતને જી શાન હે,
સભી દેખ મરેકો હૈરાન હે.

જંગલમે ઇત્તીફાક વહુડા શાહજાદેકા શીકાર ખેલતે ખેલતે નીકલ આનાડાં
ઇસ આતશે કુરકતને કહુડાં આગ લગાહી.—(એ રાહ.)

શાહજાદા—દીલકો મેરે જાના તપે કુરકતને જલાદી,
ઇસ આતશે સાજને કહાં આગ લગાદી;
આવારા કીયા ધરસે નીકાલા મુજે તંહા,
ઉલકતને ચે મેદાન કફે દશત દીપ્પા દી;
જો કુછ કે હુવા હીજરમેં એ હાલ હમારા,
હ્યા તુમસે કહુડાં મેં કે વો હે ખાત જીઆદી;

મીલ આકે ગલે મેરે ગુલઆંદામ ખુદારા,
 દુરીને તો ખુનેજીગર આખુસે રેલાદી;
 એ ખાતનશી આકે મેરે દીલમે મકીં હો,
 અલાહને હુ તેરી મેરે આંખમે જગાદી.

એદરીઆ મોજ ગુનાગુંબર આમદ.—રાહ.—ગજલ. છંદોટી.

શાહપરી—અગર હુ દીલસે તુ મેરેપર શેદા,
 તો કેહવી હું મેં યે તુજકો હો વયદા;
 મીલુંગા ગૈર ઓરતમે ન હરગીજ,
 યે અબ્વલ રૂબરૂ મેરે કરમ ખા;
 સીવા મેરે ન આશીક હો કીસીપર,
 તું દે હમ ખાતકા મુજકો મઅલકા;
 તુ કરમીયા એ કર હકાર મુજસે,
 કે કહેનેસે ન તું અપને બદલ જા;
 રહે કાયમ જબાને રાસ્તીપર,
 સીવા મેરે કીસીકી નહો પરવા.

અજલકે કુચેમે.—યમન કલ્યાનકી રાહ.

શાહજાદા—જો હસતરાહસે સનમ તુજસે દીલ લગાઉગા,
 કરમ ખુદાકી તુજે છોર કહીં ન જાઉગા;
 હજાર લાખહે દુનીઆંમે ખુબરૂ ગરબે,
 યકીન જાન મેં આશીક તેરા કહાઉગા;
 યે હશક ખારહો હરગુલ બદનકે દીલમે મેરા,
 ન ખટકું આંખમે એસા તેરે સમાઉગા.
 મે જુલફ ખાલકા માઇલ હું આપકે સાહેબ,
 કીમીકે દામમેં દાના હું મેં ન આઊંગા;

હો મરદ મેહરીસે મેરે ખુનુ કચ્ચતા ન એ હીંદ,
 યે લોહ દીલપે મેં નકશા તેરા જમાડગા.

કોઈદમ જે સાકી જે અશ્રુ હુવા—ગજલ. જોનેટી કાનડા.

શાહપરી—તેરી ખાતપે મુજકો ચકીન હુવા,
 ચલ આ યે મલેસે લગાગે તુજે;
 અમ દીન રેન તુજકો પીયારે મેરે,
 યહી કીનેપે અપને ખીલાઉ તુજે;
 કોલસે બેકોલ હોના નહીં,
 શીર તખતો મુજકો પોહાઆઉ તુજે.

પરદા ૬ વા. રસ્તા.

લાવાણી જોનેટી

(દો શરાબીકા દાખોલ હોના).

શરાબી પહેલા—એ યાર શરાબહે આલા ટુક પીકર હો મતવાલા,
 યે એશ જહા દીખલાવે આંખોમે કેફ જખ આવે;
 હે દેખ મએ દોશાલા ટુક પીકર હો મતવાલા.

શરાબી દુસરા—યે ખાત જખાંપર મતલા એ યાર નમુજકો બહેકા,
 યે કામકાં કર મું કાલા મત પીકર હો મતવાલા.

પહેલા—હે યાર જહાં મે ખાના, હે એશકા યા પેમાના;
 હે રંગ મએ ચુલ લાલા, ટુક પીકર હો મતવાલા.

દુસરા—જો કોઈ શરાબ પીતાહે, વો ખાર યહાં હોતા હે;
 યે કાર નહીં હે આલા, મત પીકર હો મતવાલા.

પહેલા—કીજી કરતા મુજસે હુજજત, જરા દેખ તુ ઇસકી લજત;
 લે હાથસે મેરે પીઆલા, ટુક પીકર હો મતવાલા.

કુસરા—યે કામહે શેતાની બસ, સુન ચાર મેરે દીલ જાની.
તહીં શાર શીમાં કર નાલા, મત પીકર હો મતવાલા.

પરદા ૭ વા. દરબાર પુરખકે શાહકી.

ચાકુતપરી સુન બાત તુ મેરે—બેરવોકા લાવણી.

ચોબદાર—અરજ યે મોરી સુન મેં જાહેબ કહેતાહું ઇસ આન,
એક વજર કોઇ કીસી શાહકા લાયાહે ફરમાન;

શાહ.—જલદ લેઆ તુ ઉસી વજરેકા દેર ન કર ઇસ આન,
દેખું યો ડ્યા લાયા હેગા મેરેપે ફરમાન.

(આતા વજરકા)

અક્રમોસ કીસતરાહકે થે મેં સુનતી હું કલામ—કાલીંગકે દાદરા.

શાહ.—કૈયેં હજુર આપ કહાંસે યે આમ્મે હો,
મુદત મદીદકે બાદ જો તશરીફ લામ્મેહો;
ફરમાઇએ જબાંસે કરમ કીજીએ જાહેબ,
કીસકા મેરેપે આજ ડ્યા ફરમાન લામ્મેહો;
અપને લઅલ લબકો જરા ખોલકે કહો,
જલદી કરો બઆન જો દીલમે છુપાએ હો.

હમ આપસે લેકર રજ સહેરામેં ગએ.—જ નોટીકા.

વજર—સુન એ શહીનશાહે જહાં કહેતા હું તુમસે યે ખીઆં,
ખીદમતમેં મૈ અબ આપકે મશરીફસે આયા હું યહાં;
શહેરે સખાકા બાદશાહ ઉસકા હુમાયુન નામહે,
મેં હું વજર ઉસ શાહકા બેજલ ઉને પેગામ હે;
લકકા જો ઉસકા એકહે માસલે અંદર રોશન જાલી,
લડકી તુમારી દો ઉસે ઇતની અરજ હે બિલયકીં.

पैक्या मसनवी.

तु जरा होउ न—राग पीछे.

शाह.—अहोत जुय मेने ये पैगामको,
 कयुला यही नेक अंजमको;
 मे चलता तुमारे हुं शीलहाल सात,
 के ले हमराह अपनी ये सारी जरात;
 आर दुअतरकोनी सात लेता हुं आन,
 वहां नके शादीका करता हुं काज.

परदा ट वा. नंगल.

(पछे शाह और लउकी वगेर दुअसका दाभील होना.)

देश राग.

वज्र.—अरे मै सीपाही तुं अय जलदतर,
 के शाह हुं भायुंको कर ये अपर;
 के पडेले हमारा तु कहेना सलाम,
 आर बाद ये कहेना के मै नेकनाम;
 शहीशाह इगपुर पुरयका शाह,
 वज्रों अभीरोंको दहज्ज नह.
 तुमारी वो सरहदमें आये है आन,
 वो लउकीकी शादीका करनेको काज;
 तु मुज्जदा सुना ये जुशीका वहां,
 हम आते हु पीछे तेरे जियुमां.

પરદા હવા. મહેલ.

મોલા આજ હુ મોકો તો અંચલ ધબીલો—એ રાહ.
જોગી આદાવરીકો.

મીયાહી.—સુનઝમે આપ હમારે શહીનશાહે આલી,
કે મેશક હો તુમ મુખ રૈયતકે વાલી;
કે શાહે પુરખો વજર લેકે હમારા,
વો આયાહે મરહુમે અપને ખુશહાલી;
યે મુજદા ખુશીકા સુનાનેકો મે અખ,
યહાંપર મેં આયા હું સુનીઝમે બહાલી.

હાલેદીલ અખ કીસ તરાંહ તુમસે—ગજલ. કોસીયાકો રાહ.

શાહ.—મુજદા યે સુનકર મેરા દીલ ખુશ હવાખી યાર આજ,
ઝોર સીનાબી હુવા મીસ્લે ચમત ગુલગર આજ;
જાઝો હસ્તકબાલ કરકે ઉનેકો લે આવો યહાં,
તુમ ઉનહે તાઅજુમ ઝોર તકરીમસે ચકબાર આજ.
(ઇતનેમે આના પુરખકે શાહકા મઆ વજરકે કુખતરકો હુમારા લેકર.)
આઝો આઝો મેહરબાન.—જોગોશા રાગ.

શાહ.—આઘઝમે આઘઝમે મેહરબાન આઘઝમે,
ચેહસાંતમંદ અપના મુજકો બનાઘઝમે;
આપકી ઝેન ઇનાયત હુઘહે,
કરમ બક્ષી ઝોર ઇતની ફરમાઘઝમે;
યે જો લડકા હે મેરા સુનો તુમ,
ઇસકો અપના ગુલામ બનાઘઝમે;
લડકી દે કરકે લડકા યે લીજુઝમે,
મેહરબાની યે મુજપે ફરમાઘઝમે.

સુખહાનઅક્ષા ખુદાને કયા બનાઇ છે તેરી સુરત, — સો'ધ ભેરયો.

પીંદરે દુખતર—બહોતખુબ આપકા ફરમાન એ અપને સર ચડાતાહું;
 યે જો કુછ મુજકો તુમ બોલે મેં ઇસસે સિર ચડાતાહું;
 મેં હાજર હું યે ખીદમતમે ઓર લડકીબી હાજર હે,
 તુમહારા એ જો કહેનેકો મેં આંખુસે બળતા હું;
 જુલાઓ જલદ કાજકો પડાઓ અબ નીકા ઇતકા,
 યે બેઠી દે ઇસે બેઠા મે અપના યાં બનાતાહું.

જા જા બેઠો તરે જુલાલારી. — (એ રાહ.)

પીંદરેપીસર—જાકે કાજકો જલદી જુલાલારે,
 ઓં જુલાલારે ઓં જુલાલારે—જાકે કાજકો.
 યહાંપે અબ તું દેર નહી કર,
 મેરા યે હુકમ બજાલારે—જાકે કાજકો.

(શીપાઇ કાજકુ સેકે આતા હે.)

રહ બદનમે છે તપાં દીલકો હે, — ભેરયો રાહ.

કાજ બખત—જુલા હૈ આજરોજ ગાઓ મુખારકબાદીઆં,
 છોટિબડે યહાંકે સખ કરતે રહો ખુશહાલીઆં.
 ફુલા ફુલહનકો યા ખુદા રખના હમેશા શા શાદ,
 રોજે હશર દીન તલક રેહવે ચેહી આબાદી યા.
 દીનરૈતયે રહે ખુશી ચેહી હૈ બસ ફુઆ મેરી,
 આમીને આમીં તુમ કહો દીલસે સબી ખરીવીઆં;
 રામસગીરાં—ફુલહન તુજકો યે હોવે મુખારક,
 આજ અરે સદાર બદરે—ફુલહન તુજકો.

ਆਪੀ ਮਨਾਈ ਸਾਧ ਮੀਲਣੇ ਚੰਮ੍ਰਣ,
ਕਹੁੰਦੇ ਖੁਭੀ ਹਰਘਾਰ ਅਨਰੇ—ਫੁਲਹਨ ਧੁਯੋਕੀ.

(ਧਨਕੀ ਸ਼ਾਹੀ ਵੇਖੀ ਹੈ ਆਰ ਐਨ ਸ਼ਾਹੀ ਮੇਂ ਫੁਲੇਕੀ ਮਾਝਧੁਕ
ਸ਼ਾਹੁਪਰੀ ਨੇ ਵਡਾ ਆਨਾ ਆਰ ਧੇ ਫੁਲਾ ਫੁਲਹਨੀ ਦੇਖੇ
ਕੋਨਾਰੇਪਰ ਅਤੀ ਹੋ ਕਰਕੇ ਤਸ਼ਾਸ਼ਾ ਦੇਖਨਾ ਫੁਲੇਕੇ ਮੇਠੇਸ
ਅਨਾਨਾ ਆਰ ਸਭਨੇ, ਫੁਲੇਕਾ ਮੁਰਛਾ ਦੇਖੇ ਰੋਰ ਮਆਨਾ.

ਸ਼ਾਹੀ ਅਨਾ ਅਨੀ ਕੀ ਮੁਆਰਕ ਆਹਾਰ ਹੈ—ਗਯਲ ਲਯੋਤੀ.

ਪੀਛੇਪੀਸਰ—ਅਕੁਸੋਸ ਆ ਫੁਧਾ ਧੇ ਧੁਯੋ ਲਾਝੇ ਐ ਪੀਸਰ,
ਧੇ ਲਾਲ ਤੇਰਾ ਦੇਖ ਨੀਕਲਤਾ ਮੇਰਾ ਭੁਗਰ;
ਧੇ ਮੀਨ ਤੇਰੀ ਮੁਯੋਕੀ ਨ ਕੀਠਿ ਆਖ ਲਾਧੇ ਲਾਧੇ.
ਤਾ ਫੁਯ ਧੇ ਤੇਰਾ ਮੇਰੇਕੀ ਆਨਾ ਨ ਕੁਝ ਨਯਰ;
ਧੇ ਘੁਰ ਪਗੀ ਅਫੁ ਨੇ ਮੇਰੇ ਧਰੇ ਆਖ ਆਯ,
ਓਲੇਕੇ ਸਭਯਸੇ ਮੇਰਾ ਮੇਰਾ ਧੇ ਗਯਾ ਹੈ ਮਰ;

ਮੁਰੇ ਅਫ ਸੋਨਾ ਹੈ ਗੰਗ ਲਗੇ ਮੇ ਕਥਾ ਧਾਰ—ਗਯਲ ਕੇਰਵੀਕੀ.

ਫੁਲਹਨ—ਅਕੁਸੋਸ ਧੇ ਮੀਨ ਧੁਯੋਕੀ ਧੇਲਾਂ ਕੇਸੀ ਹੈ ਆਖ-ਹੈਠੈ ਮੇਰੇ ਅਨੀ
ਮੈਂ ਕੇਸੀ ਸ਼ਹੁੰ ਤੇਰੀ ਧੇ ਅਯ ਲਾਝੇ ਭੁਧਾਖ-ਹੈਠੈ ਮੇਰੇ ਅਨੀ.
ਆ ਲੋਗਧਾ ਧਕਧਾਰ ਧੁਯੋ ਲਾਝੇ ਐ ਧੀਲਧਰ-ਕੁਝ ਮੇਲ ਐ ਸੁਰਵਰ
ਧੇ ਐਨ ਘੁਰੀ ਵਧਨ ਧੁਯੋ ਨੀਂਦ ਆ ਆਖ-ਹੈਠੈ ਮੇਰੇ ਅਨੀ.
ਮੇਰੀਤੀ ਅਤੀ ਫੁੰ ਧੇ ਤੇਰੀ ਆਲੀਕੇ ਫੁਪਰ-ਫੁਕ ਦੇਖ ਐ ਲੀਧਰ,
ਧੇ ਸ਼ਾਰ ਧੇਲਾਂ ਕਰੇ ਤੇਰੇ ਮੇਨ ਆਰ ਆਖ-ਹੈਠੈ ਮੇਰੇ ਅਨੀ.

ਫੁਲਯੋਕੀ ਫੁਮਨੇ ਅਨਾਏ ਭੁਰਾਖਾਂ ਨੀਸ਼ਾਨਾ ਹੈ—ਕਥਾਯੁ ਭੰਗਲਾ.

ਫੁਲਹਨ—ਫੁਲਯੋ ਧੇ ਹਮਨੇ ਅਨਾਏ ਧੁਯੋ ਹਮਕੀ ਸਤਾਨਾਏ;
ਅਰੇ ਆ ਅਯੇ ਨ ਸ਼ਾਹੀ ਮੇ ਹਮਾਰੇ ਧੁਯੋ ਧਰ ਲੁਟੇ,
ਮੇਰੇ ਸ਼ਹਜ਼ਾਦੇ ਆਰ ਭੁਟੇ ਰਹੇ ਹਮ ਅਯਤਕੇ ਕੁਟੇ;

શીરકે ચાર અબ્બ હાતુસે હમ તેરે મરે છુટે,
 બલાવો ક્યા કરે કે જીસકે મરપે આસમાં પુટે;
 જરૂર એક રોજ જાનાહું કે મરનેકા બહાનાહું,—ફલક
 ફલક ક્યા એત શાદીમે મુજે તુને રલાયાહું;
 જીવદા આરમજી મુજસે કીયા તનહા ખીદયાહું,
 ખુશીકે દીનમેં ચે કેસી ગમી તુને દીખાયાહું;
 હમાનેક્કી જગે ચે આહ ક્યા તુને રલાયાહું,
 તુજે બસ્તી છુડાનાહું મુજે જંગલ બસાનાહું,—ફલક.
 હમે બેઠેખીદાએ કીહું સતાયા આસનાં તુને,
 ક્રિયા આંધેર આંખુમેં હમારે યદ જહાં તુને;
 છુડાયા હમસે જાલીમ આહ ચે કેસા જવાં તુને.
 ઉજડા ધર હમારા ઓર કીયા હૈ ખાતમાં તુને;
 હમે કુન્યાસે જાનાહું નહી લગતા હીકાનાહું,—ફલક.
 હમારે બાગે અગરતપર એ ક્યા બાદે ખીજાં આઈ;
 ગુલો બુલબુલકી શાદીમે ચે બદલી ગમકીહું છાઈ,
 હજાર અફસોસ એક ઉમેદબી દીલકી ન બરઆઈ;
 મુજે તકદીરને રોજે સીદા ક્યા હાએ દીખાલાઈ,
 જો આરો કોહસાનાહું તો મેરેકો રલાનાહું,—ફલક.

છોડ દે ડરકી બાત મોઆ—સ્વારો દેશ.

પીદેરે દુખતર—એ બેઠી બદબખ તુ મેરી—એ બેઠી બદબખ,
 તેરી સુરત છુપા તુ યહાંસે જારી અબ્બ ધસ વખ;
 નસીબ તેરા કુટા ચે હું જા તુ કહીં અબ્બ મર,
 મરતે દમતક કબી ન આરો મેરેહી તુ ધર.

અમો દુરોસે જી જગતારે અરક આંખુસે—(એ શહ.)

જંગલેકી ભેરવી.

ફુલહુન—હવા વેરાન દીલ મેરા કે મેરા આનુમા છુટા;
કે તુ છુટા શહેર છુટા મેરા મુજસે ખુદા રકા,
જો મે એસા જાનતા કે આહ કરં દીત રેન;
ધરસે મે ધર હો પ્રીર સખ છુટ સુખ ચૈન,
કીયા ક્યા ફલક તુને કે સખકા મુજસેદીલ તુટા
આહ મેરેકો કીમમે ઊડ ગયા યે પાર,
તીર જુદાઇ માર કીયા હવા કલેજે પાર;
હવા આંખુસે ખુનજરી જુગરકા આપલા કુટા,

પરદા ૧૦ વા. જંગલ.

(બહોબાસ જોગનકે ફહુલદીકા ફીરાકે ચારમે દીલ અફગાર ફીરતા.)

હુબકર દીલમે મેરે તીરકા પેદા ન રહી—ચમત કલ્યાણકી.

ફુલહુન—દુર આંખુસે જો મેરે વો મેરા નુર હવા,
આહ દીલ બલે મીસાલે શરરે તુર હવા;
ફરહતે શાદીસે મેરા દીલયા ખુશીકા માઅદન,
આમદે ગમસે જુગર ખાનએ જમખુર હવા;
ખતકે જોગનકી તરાહ પ્રીરતી હુ ખનખન મારી,
મુજસે સખ દુર હુવે એક જો તુ દુર હવા;
બસકે વેરાન હવા યુલશને આલમસે દીલ,
દશત આર કોહકા ફીરતા મુજે મંજુર હવા;
કોઇ હમદમ હેન મુનસ ન કોઇ સંગ ન સાથ;

આહ દુનીઆમેં ન કોઈ મુજસા બી રંજુર હુવા,
માહ દીખાનેકી જહાંમે કોઈ સરત ન રહી;
મંગ કુરકતસે મેરા શીશમે દીલ ચુર હુવા,
અશક ખુતી મેરે આંખુસે રવાં હૈ દેખા;
ગમે કુરકતસે જીગરમેં મેરે નાસુર હુવા.

રહા રહા ન કોઈ હમારા—એ રાહ

કુસહુન-હાએ ઉઠા એ અખત હમારા જેકિહુવા જુદા માહ પારારે-હાએ.
અખ મેં ચહાંસે જાહેં કહા પે માંથ નહીવો પી આરારે-હાએ.

પહેલા આખ ખતમ.

આખ ર. રા. પરદા ૧ લા. બાગ.

(શાહજહેડો પલંગપર સોતે હુવે દીખાઈનેના આર શાહપરીને ઉસ્કે જગાના આર
અન્દા કરના આર આપને છુપના આર શાહજહેડો ખેદાર હોકે ગાનાં.)

તુ ચોઈ કે સખ કે તઈ દે જરા વડુક. —એ રાહ

શાહજહેડા—લીલાહ કોઈ કહો કે ચે કીમકા મકાન હૈ;
પ્રીસ્સે ચે હાલ પુછું ન કોઈ ધન્સો જાંન હૈ,
ડ્યા આખ દેખતાહુ વ યા જગતાહું મેં;
વલાહ ડ્યા અજબ ચે ખુદાઈકી શાન હૈ,
મેરેકો કોન ધરસે ઉઠા લાયા ધસ જગા;
હય હય યે બાગ દેખ મેરા દીલ હૈરાન હૈ.

(શાહપરીને ધજહાર કર કેહના.)

કોસી મસ્તકે આનેકી આરજુ હૈ. —એ રાહ.

શાહપરી—મેરેસે તુ ચે જો હુવા ખેવકારે,
ઉમીકી ચે દી મેને તુજકો સજારે;

કરમ આકે તુને દીયા થા મુજે કોલ,
 હસી કોલસે આખીર તુહી ફીરારે;
 અબસ તુને કુછ અપને દીલમે ન જાના,
 મેરે મરતખેડો દીલખર હમારે.

આંદ બાહલમે છુપાયા મુજે માલુમ ન થા—એ શાહ.

શાહજાદા—મરતખા તેરા યે જાંયા મુજે માલુમ ન થા,
 ન યહી વહમાં મુમાંયા મુજે માલુમ ન થા;
 યે ખતા લીલાહ મેરી માફ કરો એ સહેબ,
 તુજમે યે સહેર નેહા થા મુજે માલુમ ન થા;
 અબ કયુ મેં ન ફીરે તેરેસે વક્લાહ બિલાહ,
 તુજમે ઉલકતકા નીશાં થા મુજે માલુમ ન થા.

મસનવી

શાહપરી—નહી માફ તેરી કરંગી ખતા,
 કે ખેશક કીયા તુને મુજસે દગા;
 નહી મુજકો અબ કુછ તેરા અતીખાર,
 હસી વાસ્તે મેં કરંગી યે કાર;
 કે મુરદા તુજે કર યહાંપર રખુ,
 જબ આલુંગી મે તુજકો જુતા કરે;
 તુમ સોતે રહો એનસે એ મીયા,
 કે ફીર આઠ દીનકે મેં આલું યહાં;
 તબ જુન્દા મેં તુમકો કરે આન કર,
 મીલુંગી તુમારેસે એ દીલ જગર.

(શાહજાદોને બેઠોશ કર જાતીકે.)

પરદા ૨ રા. જંગલ.

વકેત મુશકીલજાને મન અખ સખ કરના—એ રાહ.

શાહુજાદી—દશતમેં ઝોર કોહમે કીરના ચે મેરા કાર હે,
 યાર ખીન મેં એશ દુનીયાં દીલપે મેરે ખાર હે;
 દશત પૈમાઈસેહે ક્યા ક્યા દીલમે ખલશ,
 પાઉંમેં હેં આખલે ઝોર આખલોં ખાર હે;
 જુસ્તેજો શીરીં દહનકી હે મુજે કોહે સારમેં,
 સુરતે ફરહાદ મેરી જીન્દગી દુશવારહે;
 યાદ મેં અપને કમાં અખરકે એ ખારે ખુદા,
 નાવકે હીજરે સનમ સીનેસે મેરે પારહે;
 ક્યા ખીજાને કરદીઆ વેરાને ખાગે દીલ મેરા,
 આહ ઉસ ગુલ ખીન ચે ગમ મેરે ગલેકા હાર હે.

(દેવકાઆના ઝોર શાહુજાદીકે દેખકર આશકે હોના.)

ખેત.

દેવ—હા-ચલ તું મેરેસાથ પીયારી ચલ તું મેરેસાથ,
 અખતો તેરા હરગીજ મેંતો નહીં ચે છોડુ હાથ;
 દેખ તુજે મેં હુવા આશીક સુન તું એ ગુલનાર,
 અખતો તેરેકો ખનાઉગા મે અપને ગલેકા હાર;
 હા-ચલ તું મેરે સાથ પીયારી ચલ તું મેરે સાથ.

કીસોકા દરદગમ જાલીમ—એ રાહ.

શાહુજાદી—અજ મામુંમીઆં નાશાદસે દિલ શાદ બ્યા કરના,
 જો જુલાં આપ ખુદકો ઉસકે તૈ શીર યાદ ક્યા કરના;

હમારા મુલક દિલ લૂટા હે આકર સહન એ ગમને,
જ્યાં બેઠાદ હાકીમ હો વહાં ફરયાદ યા કરના;
શીરાતા હીજરમેં હે દર બદર ચે શર કટાનેકો,
બનાહે આસમાં અપનેલીએ જલાદ યા કરના;
મીટાયા નકશ દરેહે અખતરો જાપ દસ્તે કુદરતને,
શીર એસી તેજ દસ્તી માંનીએ બેહબાદ યા કરના.

મસનવી.

દેવ—અરે તુને મામું મુઝે કીઉ કહા,
મેં યા તુજકો સમઝાયા એ દીલ રૂપા;
યહી તેરે કહેનેસે લાખાર હું,
મઆફ કર તેરા મેં યુનેગાર હું;
ચલ દીલદાર તેરા બતાગી તુઝે,
જ્યાં હે વહાં અબ લેજગી તુઝે;
પરી એક હમારેમે હે યુલનાર,
અપને બાગમેં એ લે ગાઇ તેરા યાર;
ઉસને ઉસકો મુરદા બનાકર વહાં,
રખાહે તું ચલ સાથ મેરે બેશુમાં.

(બના દોનો કા.)

પરદા ૩ રા. રસ્તા.

(પદરે શાહબહેકો બરાએ તાલાશ કરને બેઠેકે.)

ઇસ આતમેં કુરકતને કહું—એ રાહ.

પદર—એ લખતે જુગર ગમ તેરા મુજકો સતાતા,
હરદમ મેં મેરે ચશમસે હે અશક બહાતા;

તેરે શીરાકને થે મુઝે ધરસે નીકાલા,
આખીર થે મુઝે દસ્ત ખીયાબાંમે શીરાતા;
ગર મરગયા તો લાશ તેરી કીમને ઉકાઇ,
હે હે થે સખખ મુજકો નહી કોઇ બતાતા.

પરદા ૪ થા. બાગ.

(શાહનશા મીસ્લે મુરદેકે સાથાથે.)

(શાહનશા આર દેવ આતેથે.)

ખેત.

દેવ—ખડી રહે યહાં તું સખર કર જરા,
કે મેં ઇ મોકો જા કરકે દેતા જગા.

(દેવને જગાકર છોપનાના આર શાહનશાકો ધધર ઉધર દેખના.)

મેહ દરીઆ મોજ ગુનાગુંબર આમદ—એ રાહ.

શાહનશા—અરે કહાં વો ગઇ મુજકો જગાકર,
પુદાજાને થે ક્યા ભેદ યહાંપર;
યહાંપર કોઇ નજર મુજકો ન આતા,
સીવા ઉસકે જગાવે કોન આકર;
નહીં તાકત કીસીમેં કોઇ આવે,
બગેરઅજ દેવ પરકુકે થે જાપર.

અબ જા મહેશમેં કરદે તું થે શોરીકો ખબર—એ રાહ.

દેવ—દેખ સામી આરત તેરી આઇ હે યહાં,
હુંઢતી વો કરતી આઇ શાર આર શીગાં.

(દેવને દોખાકર બાગ બાના.)

મુબહાન અમ્મા મુદાને કયા બનાઈ છે તેરી મુરત—એ રાહ.

શાહુબદા.—મેરી જાની મેરી દીલબર તું મેરી પીધારી હૈ,
શબો રોજ યાદ મેરે કો દીલો જાંસે તેહારી હૈ
તેરે કો દેખને સે અબ હુવા મસરર દીલ મેરા,
મેરે તું દીલકા હૈ દીલબર આર મેરી તું કુબારી હૈ;
મેરી જીભદ બરઆઈ તુજે દેખા નજર બગે,
કૈ મુદતસે તેરી મુજકો નીહાયત ધન તેજારી હૈ.

એ જરૂર આમદે બહાર બગોશા—એ રાહ.

શાહુબદી.—હમદ બેહમદ હૈ આર શુકરે ખુદા,
જીસને મુજસે તુમેં દીઆ હૈ મીલા;
શીર ચે મુખા હુવા દરખત હરા,
ફલીશાએ ઉમીદ હૈ બરલા;
અબ દીખાવે ન રોજ હીજર ખુદા,
તુમકો મુજસે કર્બી કરે ન જુદા.
હૈ બલા તેરા આશમાં હૈ બલા;
બાગે દીલમે ગુલે ઉમીદ ખીલા,
ચલી આલમ મેં ચે ખુશીકી હવા,
હૈ હરએક ધનલીખ નગમે સરા.
અબ દીખાવે ન રોજ હીજર ખુદા,
તુમકો મુજસે કર્બી કરે ન જુદા.
મીલા મુજકો તુ હુસરે દૌરાં,
ચાહથી જીસકો જીં ચહે કીનઆ;
ધી જલી ખાંકી તરહા નાલાકુના,
હૈ અજીજીં મેં અબ અજીજે જાં;

ਅਘ ਦੀਆਵੇ ਨ ਰੋਜ਼ ਭੀਜਰ ਘੁਢਾ,
ਤੁਮਕੋ ਮੁਞਸੇ ਕਰੀ ਕਰੇ ਨ ਯੁਢਾ.

ਸਾਦ ਯਾਦ ਐ ਨਸੀਮ ਕੁਲੇ ਪਹਾਰ,
ਤੇਰੀ ਆਮਦਸੇ ਹੈ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਲਯਾਰ;
ਦੁਸਤ ਛਾਂਬੁੰ ਸੁਰਮੇ ਲਾਲ ਐਯਾਰ,
ਦੀਲਸੇ ਫੂਰਯਾਂ ਬਮਨਸੇ ਖੁਲਪੇ ਹਯਾਰ.

ਅਘ ਦੀਆਵੇ ਨ ਰੋਜ਼ ਭੀਜਰ ਘੁਢਾ,
ਤੁਮਕੋ ਮੁਞਸੇ ਕਰੀ ਕਰੇ ਨ ਯੁਢਾ.

(ਆਪਣਾ ਬੜਾ ਮੁਲਾਕਾਤ ਸਾਹੁਪਰੀਓ ਆਰ ਦੋਨੋਕੋ ਆਹੁਮ
ਦਿਖਾਵੇਹੀ ਖੁਸੇ ਭੀਨਾ ਆਰ ਨੀਯੋਯਾਨੋਕੋ ਪੁਕਾਰਨਾ.)

ਮਸਨਵੀ.

ਸਾਹੁਪਰੀ.—ਅਰੇ ਆ ਨੀਯੋਯਾਨ ਆ ਪੇਹਥਾ,
ਮੇਰੇ ਰੁਪਰ ਅਘ ਤੁ ਧਾਂ ਜਲਦ ਆ;
ਨੀਯੋਯਾਨੀ ਕੇਸੀ ਧੇ ਤੁਨੇ ਕਰੀ,
ਸਯਾ ਤੁਞਕੋ ਮਾਫੂਲ ਫੁੰ ਖਸਬਤੀ;
ਅਰੇ ਡਾਖ ਹਾਯਰੇਹੇ ਦੇਖ ਧਛਾਂ,
ਕੇ ਜਲਦੀ ਮੇਰੇ ਰੁਪਰ ਹੋ ਅਧਾਂ;
ਤੁਮ ਮੁਸਕੀ ਖਨਕੀ ਅਥੀ ਆਂਧ ਕਰ,
ਲੇਯਾ ਤੁਮ ਸੇਹਰਾਮੇ ਖਨਕੋ ਮਗਰ;
ਧਛਾਂਪਰ ਖਨਕੇ ਲੋ ਸੁਰ ਕਾਟਕਰ,
ਰਯੋ ਭਨ ਸੁਰਾਕੋ ਯੁਰਯਕੇ ਭਪਰ.

(ਦਿਖਾਏ ਖਨਕੀ ਮੁਸਕੀ ਆਂਧਕਰ ਸੇ ਜਨਾ)

પરદા પ વા. રસ્તા.

(શાહજાદી આર શાહજાદી દોને હમરા ગાતેહે.)

જી નીકલ જાએગા—એ રાહ.

દોનુ—જી નીકલ જાએગા અગ છોડકે તન,
 તનસે હોજાએગી ચે જાન અલગ,
 એ ફલક જુલમ હે ક્યા,
 ક્યા હુધ હમસે ખતા
 દીલપે ગુજરે હે ચે કુછ રંજો મહન,
 હે હરએક દોસ્ત મેહરખાંન અલગ;
 આહ ચેહ જોરોજાદી,
 હમપે અફલાક હે ક્યા;
 કોઈ દીલદાર ના દીલભર ન મજન,
 વીસપે હે જાન પરેશાન અલગ;
 આહ એ બાદે ખીજ,
 લુટતા હે ગુલશને જા;
 હર રવીશ આખમે હે ખાર ચમન
 ગુલસે હોતાહે ગુલીસ્તાન અલગ;
 આહને છોકે ધુલાં,
 કરદી અંધેર જહાં;
 મોતશે જીને લગાઇ હે લગન,
 હોગા ધમ ધરશે ચે મેહમાંન અલગ;
 સરપે આ પોહચી કાજ,
 યા કુંહી હુકમે ખુદા;

અળ ન કુછ એશ ન રાહત ન અમન,
જસમસે હોગા યે એવાન અલગ.

કુસરા બાબ ખતમ.

બાબ ૩ રા. પરદા ૧ લા. જંગલ.

(પદરે પીસર ફીરાકે પીસરમેં આહોજારી કરના.)

ગર હમને દોલ સનમકો—એ રાહ.

પો દર—મગસુંમહું ફીરાકમે એટકે સુખહોશામ,

પુને જગરકે ખાને મિવા કુછ નહીં હે કામ;

ફીરતાહું મારા મારા ખીઆબાંકે દરમીઆં,

છુટા સબી અબ મેરા યહાં રાહતો આરામ;

અફશોસ યે જહ/ફીમેં અબ કોઈ રહા નહીં,

હે હે જહાંમે ગુમ ગે હુવાહેગા મેરા નામ.

પરદા ૨ રા. ફીલા.

(શાહજહાંએ આર શાહજહાંનીકા સર પુરજપર નજર આતાહું એર
ધડ નીમે પડેહું આર સરમેંસે ગાનેકા અવાજ.)

ફોરાતાહે હમે કાંકા યે કોસમગકા બદલજના—એ રાહ.

શાહજહાંનીકા સર—કળકા હુકમ થા યુહીં હમારા ઇસ જગે આના,

મુકદરમે લીખા થા ઇશ જગે આતેહી સરજના;

અડા મનસુરસા સુલીપે સર અપનાતો થા કીસમત,

લીખાયા અમ તુમારે હાથસે યે સરકા કટ જના;

અલી બાદે ખીજાં એસીહે તખ્તસે જુન્દગાનીપર,

અમનમેં શાખપરજુ ગુલ શુગુતાહોકે કુમલાના;

યહી રાજમેં થા મેરે લીખા રાજે સીઆએ દીલ,

યહીં તક થા મુકદરમે હમારે આબ આર દાના;

અજળ કે હાથસે બચકે કહાં હમ ભાગળ સકતે,
લીખીથી મૌત ગર ઐસી તો ઉસકા લાખ શુકરાના.

ચે કયા ઇશક આફત હોયગા—એ રાહ.

શાહુબદા—ખુદાયા ચે કયા વકત હમપે પડા હે,
ચે સર જો હમારા ખુરજપે ચડા હે;
ચે જાલીમ પરીને હમારે હી ઉપર,
કી હે ચે નાહક ચે જોરો જફા હે;
જુડા ઇસ મુસીબતસે અબ હમકો યા રખ,
બજુજ તોરે કીસ્કા નહી આસરા હે.

(બતલાસે પીસરકે જીતકાકત વહાં ચોદરકા આના ઐર
સસંકો દેખકર તઆબુબકર પેછાનતા.)

પરી રૂકા હુવા સૌદા પરેશાં હાલ મી કરદમ—એ રાહ.

પીદર—પીસર જબસે ગમ્યા મેરા હુવા હું તબસે મેં નાદમ,
ઉમીકે હીજરમે મેને ઉઠાયા સરપે એક આલમ;
(દેખકે) અરે હૈ હૈ ચે કયા ઇસજા અચંબાં દેખતા હું મેં,
ચે સર કીસકે હે ખુરજુ'પર ચે ધર કૈસે પડે બાહમ;
મેરે બેટ બહુ જોસી ચે સુરત ઇન સર'કી હે,
ખુદા જાને ચે કયા ઇસરાંર હે વજાહી આલમ.

મસનવી.

ગયબરો ફીરસ્તા—અગર કોઇ આવે ચે જીનો બશર,
કે જીન્દા ચે હોવે ઇસી વકત પર;
તો ચે કામ વો સખ્સ કરે ઇસ ઇડી,
જો કહેતા હું મેં ચે સુને કાન ધર;

ਐਕ ਕਾਹੁਕਾਝ ਕਰਕੇ ਘੜਾ ਹੁ ਪਹਾਡ,
ਉਸੀ ਪਰ ਹੁ ਐਕ ਦੋਖ ਘਕਕਾਸ਼ ਕਰ;
ਹੁ ਉਸ ਦੋਖਕੇ ਪਾਸ ਆਘੇਹਧਾਤ,
ਤਲਘ ਕਰਕੇ ਲਾਧੇ ਵਹਾਂ ਨਯਯੇ ਕਰ;
ਪ੍ਰੀਰ ਧਨ ਦੋ ਸੁਰਕੋ ਧਰਸੇ ਭੀਲਾ,
ਧੋ ਧੀਰਕੇ ਤੋ ਭੁਤੇ ਧੇ ਹੇਂ ਸੁਰਘਸੁਰ.

ਆਨ ਮੇਂ ਪਾਧ ਘੁਸ਼ੀਕੀ ਨੀਸ਼ਾਨੀ—ਐ ਰਾਹ.

ਪੀੜ—ਆਨ ਮੇ ਪਾਧ ਘੁਸ਼ੀਕੀ ਘਸ਼ਾਰਤ—ਘੁਸ਼ੀਕੀ ਘਸ਼ਾਰਤ.
ਘੁਸ਼ੀਕੀ ਘਸ਼ਾਰਤ ਆਨ ਮੇ ਪਾਧ ਘੁਸ਼ੀਕੀ ਘਸ਼ਾਰਤ,
ਨਾਤਾ ਹੁੰ ਅਘ ਮੇਂ ਕੋਹਕਾਝਪਰ—ਸੁਨਕੇ ਧੇ ਤੇਰੀ ਈਕਾਧਤ;
ਆਨ ਮੇਂ ਪਾਧ ਘੁਸ਼ੀਕੀ ਘਸ਼ਾਰਤ.

ਪੜਛਾ ੩੨. ਨੰਗਲ.

ਆਨ ਗਮਕਾ ਹੁਨਾ ਆਸ਼ਾਕਾਰਾ—ਐ ਰਾਹ.

ਪੀੜ—ਪ੍ਰੀਰਤਾ ਪ੍ਰੀਰਤਾ ਧਹਾਂ ਤਕ ਮੇ ਆਧਾ,
ਲੇਕੀਨ ਕੋਹ ਕਾਝ ਕਹੀਂ ਮੇਂ ਨ ਪਾਧਾ;
ਮਾਰੇ ਦੇਹਧਤਕੇ ਈਲ ਕਾਂਪਤਾ ਹੁ,
ਹੈ ਹੈ ਕਧਾ ਮੇਂ ਕੜੇ ਐ ਘੁਦਾਧਾ.

(ਦੋਖ ਘਦੀਤ ਉਸ ਨੰਗਲ ਮੇ ਆਤੇ ਦੇ.)

ਅਘ ਨ ਮੇਹੇਲ ਮੇ ਕਰ ਦੇ ਤੁ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਕੋ ਅਘਰ—(ਐ ਰਾਹ.)

ਦੋਖ—ਆਯੋ ਆਯੋ ਮਾਰ ਧਰਕਾ ਦੇਯੋ ਤੁਮ ਪਕਡ,
ਦੇਯੋ ਨਈ ਤੋ ਭਾਗਤਾ ਹੁ ਧੇ ਅਘੀ ਘਸ਼ਰ.

ਪੀੜ—ਹਾਯੋ ਹਾਯੋ ਮਰਗਧਾ ਮੇ ਕਧਾ ਕੜੇ ਧਧਰ,
ਐ ਸੁਲੇਮਾਂ ਤੁਮ ਮਦਦਕੋ ਪੋਹਧੋ ਆਨਕਰ.

(ਸਭ ਦੋਖਨੇ ਸੁਲੇਮਾਨਕਾ ਨਾਮ ਸੁਨਕਰ ਦੇਰਤ ਮੇਂ ਡੋਕਰ ਘਡੇ ਈਨਾ.)

પીદર—આઝ્મો આઝ્મો મુજકો સારે તુમ ચે મારકર,
કીર્તિ ખડે તુમ હો રહે હેરતમે આનકર;

દેવ—કયા હમ આવે તુમકો સાહ્ય ખોલો ચે ખખર,
નામ કીસકો લાઝ્મોલો ચે તુમ જખાનવર.

પીદર—ચે સુલેમાં નામ જીનકો ખોલાહુ ઇધર,
ઉતકી મે આલાદસે હું શુનલો કાનધર.

દેવ—તોઆ તોઆ કયા ગુનાહ હમ કરતેયે ઇધર,
હમ ચે સારે આપસે યહાંપે બે ખખર;
તકસીર હમસે હુધ ચે સાહેબ ખખશો કર મહેર,
હમ તુમારે હે ગુલામ સુન ઐ નામવર.

પીદર—તકસીર કી તુમ માફ અપની માહતે હો અગર,
કામ મેરા યે કરો તો ખખશુ મે મગર;

દેવ—કયા તુમારા કામ હે ખોલો સરખસર,
હમ કરેગે આંખુમે જલદ જુદતર.

પીદર—મુજકો યહાંસે જાના હેગા કોહકાફર,
વહાંપે એક દેવ રહેતા હે બકાસ કર;
આબેહયાત હે પાસ ઉસકે સુન મેં ચે ખખર,
આયા હું ઇસ વાસ્તે યહાંપે કસદ કર;

દેવ—હાંજી હાંજી દેવ હેગા નામ બકાસ કર,
વો હમારાહેગા સાહ્ય સુનઝે નામવર;
ચલીઝે ચલીઝે સાથ હમારે કોહકાફર,
હમ તુમારકો મીલાતે હે સેજઝે કર.

પરદા ૪ થા. જંગલ.

(રેવ બકાસ જંગલમેં સોતા હુવા હૈ ઓર સબ દેવને શાહકો લેકર આના.)

જગીએ ગોપાળ લાલ પંછી બંધાલે—એ રાહ.

દેવ—જગો હમારે સાહેબ આંખે ટુક ખોલો,
આંખે થે બુજરૂંગ યહાં પે ઇનકો કુછ ખોલો;
ડ્યા તલબ પે કરતે તુમસે વો ચીજ દોલો—જગો.

મસનવી.

બકાસ—અજ ખોલો સાહેબ કહાંસે તુમ આતે,
કે ડ્યા ચીજ હમારેસે હો આપ આતે;
કહો તુમ વહી ચીજ મેં તુમકો દીલાઈ,
કસમ હે સુલેમાં ન પીછે શીરાઈ.

પીદર—ખહોત દુરસે મેં હું આયા યહાં,
કે મુશ્કીલસે પાયા તુમારા નીશાં;
મુઝે ચાહીએ થોરા આબેહયાત,
દીલાએ તો હો જાવે બસ ખુબ ખાત.

અજ ખોલો મસ્તકે મીઠે બચન—એ રાહ.

બકાસ—અરે દેઆ અબ જાએ જલદીસે તુમ—અરે.
આબેહયાત ઇસકો દીલવાકે આરે,
રખસત કરો મીલ બહમ—અરે દેઆ.

પરદા ૫ થા. મેહલ શાહુયરીકા.

સનોબર શાહકે હજુરે નામે ગાવેરે—એ રાહ.

દદા—કીજ હે તુ રંનજુરે,
હમસે બાલ એ પીયારી—કીજ હે.

आज शीकरमंद कीसलीमि हू तुं;

ज्या हू तुझे मनजुररै—हमसे,

कसीदा बादे अजर बारै—मे राह.

शाहपरी—ज्या मेरे हालसे तुम कोछ अजरदार नहीं,

जनके पुछना ये तुमको सजवार नहीं;

मे तो समझीथी के दुन्यामे वझादार हू सज,

लेकीन अज देखातो अज कोछ वझादारनहीं;

काट सर जसका रज्जा मेने जुरजके डार,

उस जीना कोछ मेरा जनो अरे बार नहीं.

आदनीमे भीटकारी असीरी सहेलीयां—मे राह.

सहेलीयां—जीले पर जवे असीरी सहेलीयां,

देजे तोरा दीलदाररी;

जसका सर तु जुरजपर रज्जी हू,

हमको दीया अक बाररी.

परदा ६ वा. डीला.

(आके पीहरने जुरज परसे सरके डवारके घड़ेसे भीलाकर आयेहुयात जोरककर जन्दा करेना और गले भीलना उसी वकतमे शाहपरीने आना और देजना.)

इ हू अदनमे हू तपां—मे राह.

पीहर—शुकरे जुदाके धन दोनु अजत मेरा जुला जुला,

मुदतसे जसकी यादथी वोछी मुझे भीला भीला.

इरत जुरीमि दील मेरा देज तेरेको अ पीसर,

आग जरांमे भीसले गुल वाह वाह जीला जीला;

डीजरसे तेरे कुयकु पहोत शीरा मे सुअसु;

सुजतीका वकत टल गया आया ये वकत भला भला.

(शाहपरीने जेजवनाक होकर कहेना.)

શાહુપરી—અરે તુ કોન હું કે બખત બદકાર,
 નહી કુછ અપને જાંકી તુજકો દરકાર;
 કોઇ હું દેવો જીન હાજર યહાં પે,
 કે એકદમ રૂબરૂ મેરે હો ઇજહાર;
 પકડ ઇસ રંડીએ બદકાર કો તું,
 લેજા આતશ કેદ મે કર ગીરીફતાર;
 એ કંમબખત હો તુ અબ ગારત જમીન
 અલા જા મીસ્લિકાર કે હો ફીજાર.

(પીદરકા જમીને ગરક હોના શાહુબદોકો દેવને પકરકે
 લેજાના ઓર શાહુબદોકો અપને પાસ રખના)

પરદા ૭ વા. મહેલ.

ચેતો મજતુ હોગા દીવાના—એ રાહ.

શાહુપરી—તુ તો ખેશક બડા ખે વફાહું,
 લાએક તેરે ચે જીદમો જફા હું;
 જો યું મુનકીર મુજસે હુવા હું,
 ખૌફ મેરા ન તુ કુછ રખા હું;
 ખેર જો કુછ ચે તુજસે હુવા હું,
 માફ વો સખ મૈને તુજકો કીયા હું,
 લેકીન શીરકે જો એસા કીયા હું;
 તખ તુ રખ યાદ ન તેરા ગલા હું,
 હુકને દીઆ હું તાજ ચે વખતો, સોહની—એ રાહ.

શાહુબદા—વફાહ તુજસે અબ ન કમી હોહગા જીદા,
 કહેના ચે તેરા આંખુસે મેં લાહગા બજા;
 ખેશક મૈ તેરા હું ચે ખતાવાર જાને મન,
 કરે માફ તુ મુજકો બખુદાવન્દ એ ખુદા;

મીસલે ગુલામ કે તેરી ખીદમત મે રાજ થય;
મે હાથ જોડ રહ્યો તેરે રખડ ખડા.

ઇશક કયા શે હે કીસી કામોલસે—એ રાહ.

શાહપરી—ખેવકા મેરે પહેલેગર તુ હુત હોતા એ સતમ,
કાહેકો પ્રીર યે ઉઠાતા તુ મેરે રંજોગમ;
અલ અબ નીકાલુ ઝોરતકો તેરી,
આગસે છુડાઉ ઉચકા દામ દામ.

પરદા ટવા. આતશકા કીલા.

(શાહજાદી આગમે જલતી હે.)

દરદગમ જાને મન—એ રાહ.

શાહજાદી—દરદગમ યા ખુદા કયા સીતમ આ પડા,
કયા ગજબ આ પડા યા ખુદા યા ખુદા;
અરખને કહાં મુજે લાયા હે હમ જગા,
કયા અજબ નોએકા મુજઉપર કર રહા;
ખખતલી યા ખુદા કયા મેરા સો ગયા,
હમ બલાસે અલી કર મુજે તુ રહા.

(દાખીલ હોતા શાહપરીકા મઆ શાહજાદીકે ઝોર દેવકે હુકમ કરતા.)

વકૂરાકા હોતા હે એસાબી—એ રાહ.

શાહપરી—દેવો હમ આગમે અબ જલદ અલી જાઓ તુમ.
હસકી ઝોરતકો યે આતશસે યહાં લાઓ તુમ;
દેર અબ કુછ ન કરે જાઓ હસી આતશમે,
જો યે જલતી હે હસે જલદી બઆલાવો તુમ;

દેખતે ય્યાહો ખડે જાઓ ઝમ્મુજ દેવો,
મેરે ફરમાનકો ઇમ વકત બજા લાઓ તુમ.

દેવ.—જલતી હુઈ આગમે હમ કીમતરાહ હૈ હૈ જાવે,
ક્યા હમે આગમે ઇમ વકત જલાઓ તુમ.

(કુંક કરકે મંતર.)

પરી.—જાઓ અબ સરદ હુઈ દેવો વહાંજકે બલા,
જો વો જન બેઠી હૈ અબ ઉમકો ઉડા લાઓ તુમ.

કબમે ગઇ મોરો પીઆરી ના જતુ કંઈ સીધારો—એ રાહ.

શાહુજાદી.—બચી આગસે જનન હમારી જીન્દગી હુઈ જગમે દોઆરી
બચાઈ હૈ ખુદાને ઇમ બલાએ આમમાંનીસે;
ફના હોતે થે હમબી જલ કે ઇમ ફુનિયાં એ ફાનીસે,
રહે જીન્દા જહાંમે હમ ખુદાકી મેહરબાનીસે;
બચાયા હકને ઇમ આતશ કેદ નમરૂદ સામીસે.
ગઇ દીલસે વો મુખ બે કરારી બચી આગસે જનન હમારી
રહે થુકરે ખુદા હમ આતશ સોજનસે હમ જીતે,
બચે ઇમ સોજ ખુરજે આતશી એસે કમ જીતે;
શરઆએ મુલક હસ્તી હોડ કે મુલકે અદમ જીતે,
ખુદા કે હુકમસે હોતે હૈ વહાં મુરદે સનમ જીતે;
હુવા હમપે હૈ થે ફજલ બારી બચી આગસે જનન હમારી
યકાયક આઇથી સરપર હમારે આફતે દોરાં,
હુવાથા આહ સોજનસે હમારા દીલજીગર ખીરીઆં;
જલાકર આકહી કરડાલતી થે આતશ સોજ,
બચાઈ હકને ઇમ નારે જહનમસે હમારી જા;
ઉમકી કુદરતકી મે બલહારી બચી આગસે જનન હમારી.

સુબહાનલ્લાહ ખુદાને કયા બનાઈ—એ રાહ.

સખીઆં.—તુમારેકો ખુશીકા જરૂન થે હરઆં મુખારક હો,
મુખારક હો મુખારક હો થે એજીશાં મુખારક હો;
હજરે રજ જેહમતસે ખુદાને અબ છુડાયાહે
ખુશીકા દોર આ પોહયા તુમે અબ યહાં મુખારક હો;
મેહેરબાં શાહપરી ગુલનાર હુઈ જો આજ બસ તુમપર,
વીસાલે શાહપરીકા અબ તુમે એજાં મુખારક હો;
ધરસેબો આલા બીજ મે તુમો દીલાગીંગા—એ રાહ.

શાહુબદા.—ફજલે ખુદાસે આજ બચી મેરી જાન હે,
હરદમ થેસાત શુકરે કે ખુલતી જખાન હે;
અપને ફજલો કરમસે મુઝલી બમા લીઆ,
એસા કરીમ થો સાહેબે જી ઈજ્જશાંન હે;
અબ માદરો પીદરસે મુઝે તુ મીલાં અબી,
પ્રીરકર બજન મેં લાગીં તેરા જો ફરમાન હે;
અલકસે તુ ચાદકર અલહુહો આદમ—એ રાહ.

શાહુપરી.—ચલ સાથ મેરે તેરે વતનકો લેજાતી હું,
માદર પીદરસે તેરે મે જાકર મીલાતી હું;
અબ તખતપે મે ચલકે તેરેકો ખીકાતી હું,
એક દમમે મુલક તેરા મે તુજકો દીખાતી હું.

પરદા હવા. રસ્તા.

મીલો લેલો મીલો લએલો.—એ રાહ.

પીદરે દુખતર.—ખુદાયા ફજલસે અપને મેરી દુખતર મીલા દે તું,
મુજે દીદાર દુક ઉસકા કહીસે અબ દીખા દે તું;
ફલક કજરને મેરેકો થે કયા ગરદીશમે લાયા હે;
ધસો ગરદીશકી આફતસે ખુદાયા અબ છુડા દે તું,

સીવા તેરે કહુ કીસ્સે અજુજ તેરે ન હે કોઈ;
તેરે ફજલો કરમસે અબ મુજે ખાલીક અચાલે પું.

પરદા ૧૦ વા. દરબાર.

હમ આપસે લેકર રતા.—એ રાહ.

પદરે પીસર—મેરે પીસરકા ઉસ જગા હૈ હૈ ખુદાયા ય્યા હોગા,
ઈસકા જગર કીસ્સે કહું આર કોત કરે ચે કીલોકાલ;
વો કંબખત શાહપરી ઉસપર ખુદાકી માર હો
હૈગી લપટ વો સંગદીલ હકકી ઉસે શીટકાર હો;
અઉકો મેરી વાં આગમે ડાલીથી બસ કરકે ગજબ,
વો તો મરી હોંગી વહાં ઉસ આગમે જલ કરકે અબ
શાદ હો મેહેરબાં બખતકી ચારીસે.—એ રાહ.

ચાબદાર.—હો ખુશી મેહેરબાં બખત કે તાલિસે હો ખુશી,
મેરા બહુ દાનો આઐયે યહાંપે;
મીલને પુઝે જુથાંત બખત કે તાલિસે—હો ખુશી.

કીસી મસ્તકે આનેકો આરજુ હૈ—એ રાહ.

પીદર.—હે શુકરે ખુદા આજ દીન ચે ય્યા આયા

મેરે દીલકે યુનચેકો વુને ખીલાયા;
ચે દાગેહીજર મેરે દીલમે લગાયા,
ખુદાને અબ ચે દાગડો બસ મીટાયા;
કહાં હે લેઆ ઉનકે જલદી યહાંપે,
કે જો વુને મુઝદા ચે મુજકો સુનાયા.

(દાખેલ હોના શાહજહેકા મઆ શાહપરીકે એર આરતકે સાથ દરબારમે.)

આવો એ મેહેરબાન—એ રાહ.

શાહ.—આ આ લખતે જગર મેરે આવો,
મેરે જુરલ બસર ચે વુમ આવો;

રાત દીન તેરી કુરકતમે રાતા,
મુજકો રોનેસે ટુક અબ્બ હંસાઓ.

હાલે દીલ અબ્બ કોસતરુંહુ તુમસે.—એ રાહ.

શાહજાદા.—એ પીઠર અબ્બ શુકરે હક દીલસે બળના ચાહીએ,
જોકે ગુજરા રંજોગત ધસકો ભુલાના ચાહીએ;
દુખો અબ્બ ચે શાહપરી સમજો ખેટી કે મીસલ,
અબ્બ હસે કોઈ કીસ્તરાંહસે નેં દુખાના ચાહીએ;
જો લીખા તકદીરકા હોને ખીગેર ટલતા નહીં
જો કે ગુજરા વો જખાંવર કયા લે આના ચાહીએ;
અબ્બ અરજ ચે હે તુમારેસે એ કીબલા જાનેમન,
પ્રીર ચે દોકી મુજસે શાદી અબ્બ કરના ચાહીએ.

શાહા.— (લીવકાહા મીલાકે મુબારકબાદી ગાનહે.)

આઈ ચમનમે બાદ બહારી બહાર હે,
ફુલા ફુલહનકા આજહી મતલબ ખરઆર હે;
શાદીસે સખકે દીલપે ખુશી આશકાર હે,
હર ગુલ શયુક્તા આમદે ફૂલેસે બહાર હે
હરએક રવીશસે ગુનચએ ખાતીર શયુક્તા હે;
ગુલપે હજાર જાનસે બુલબુલ નીમાર હે,
ફુલહનકી આજ જુલફો આંખર હે ધતરસી
ખુશબોમે રશકે નાફસે મુશકે તતાર હે,
મારે તમાશખીનો ખરાતી હે ખુશ લીખાસ,
મુરખો મુફેદ આજ સબી ગુલઓજાર હે.

—જીતમામ શુદ્ધ—

				રૂ. આ.
પ્રતિષ્ઠા ડેગો	...	...	...	૦ ૧૦
ગ્રોકન મીડલ્સ	...	...	...	૦ ૧૦
સુખામ શામી દરેલી	...	...	...	૦ ૧૦

તે વિનાય દરેક જનની સાહેબાં વાપરવાની આંડ, કાશી, જાફરબાગ, તાલિયાંકો, આગરેટ, ડોરન ફલાવર, કોકો, મુરબો, નીચળની, માચુ, ચીંગાર, ચીંગર, જાનરીકન તંગાકુ, ખરબાઈ, ટર-કામ તંગાકુ, ઈત્યાદિ દરેક જાતનો માલ ખાત્રી બરેલો મુસ્તે ભાવે મળશે, જે એક વાર લઈ જવાયાજ ખાત્રી થશે.

તરેહવાર તરકી તંગાકુની શીંગારેટ (કાગળની ખીડીયા)

શો શો નાં બાકશ નીચે લખેલા ભાવે મળશે.

				રૂ. આ.
કીંગમાડિલ રીંગારેટ (કાગળની ખીડીયા)	...	...	...	૦ ૦
હેલન	...	...	...	૨ ૮
પ્રીન્સ એન્ડ પેન્સ	...	...	...	૨ ૦
પીડેટરીયા...	...	...	...	૧ ૮
શુલતાન	...	...	...	૧ ૪
સારોઝા	...	...	...	૧ ૦

દામોદર રતનશી,

ચીનામ્ અને હિંદુસ્થાની સાહે વેચનાર.

કાલકાદેવીને મુસ્તે મહાજનવાડી પાસે નં. ૨૯, મુંબઈ.

આ ચોપડીઓ નિચે લખેલે ઉકાળેથી મળશે.

	રૂ.	આ.	પા.
સીતાહરણ નાટક...	૦	૮	૦
વીરસિંહ ચંદ્રિકાનાં ગાયનો	૦	૧	૦
સીતાહરણ નાટકમાંના ગાયનો	૦	૧	૦
આખાહરણનો ગાયણુરૂપી આપેશ	૦	૧	૦
કામસેન અને રસીકા નાટકમાંના ગાયનો	૦	૧	૦
રૂકમી સીંહગયનો આપેશ	૦	૧	૦
વીરમતી નાટકનાં ગાયનો	૦	૧	૦
મદેવંત શાવલીંગાનો આપેશ	૦	૧	૬
મદાલમાંનો આપેશ	૦	૧	૬
શીરીન કુરુહાદનો આપેશ	૦	૪	૦
કામસેન રસિકા નાટક...	૦	૮	૦
ધમરને અક્ષત યાને કુરેપે સૈતાન	૦	૩	૦
મદેવંત શાવલીંગાનો ઉર્દુ આપેશ	૦	૨	૦
કરણધેલા, નાટકના ગાયનો	૦	૧	૦
યુજનપદારે મુગકરશા	૦	૨	૦
નારાગણુરાવ પેશવાનો ગાયણુરૂપી ખેલ...	૦	૩	૦

કલ્પમાંડવી—તાવોરી ચાંપશી એમરાજ પોરાખબાર.

સુરત નાણાંવટમાં—મનચેરણ જમસેદણ પોરુવાળાપાસેથી.

ભાવનગરમાં—શા. પાનાચંદ તેજા બ્રહ્મસેલરની કુશનેથી.

દેશાવરથી વચવા માટે મંગાવનારને પોણેભાવે મળશે.

દામોદર રતનશી.

કાલકાદેવી—માદાજનવાડીને નાકે ના. ૨૭, મુંબઈ.

